

Dnes se vám narodil Spasitel!

Dnes se vám narodil Spasitel!

SLAVNOST NAROZENÍ PÁNĚ CYKLU B

Evangelium (Lk 2,1-14)

V těch dnech vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby se v celé říši provedlo sčítání lidu. To bylo první sčítání a konalo se, když byl v Sýrii místodržitelem Kvirinius. Šli tedy všichni, aby se dali zapsat, každý do svého města. Také Josef se odebral z galilejského města Nazareta vzhůru do Judska do města Davidova, které se jmenuje Betlém, protože byl z rodu a kmene Davidova, aby se dal zapsat spolu s Marií, sobě zasnoubenou ženou, která byla v požehnaném stavu. Když tam byli, naplnil se jí čas, kdy měla porodit. A porodila svého prvorozeného syna, zavinula ho do plének a položila do jeslí, protože v zájezdním útulku nebylo pro ně místo. V té krajině nocovali pod širým nebem pastýři a střídali se na hlídce u svého stáda. Najednou u nich stál anděl Páně a sláva Páně se kolem nich rozzářila a padla na ně veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se! Zvěstuji vám velikou radost, radost pro všechny lid: V městě Davidově se vám dnes narodil Spasitel - to je Kristus Pán. To bude pro vás znamením: Naleznete děťátko zavinuté do plének a položené v jeslích.“ A náhle bylo s andělem celé množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v kterých má (Bůh) zalíbení.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

V těch dnech vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby se v celé říši provedlo sčítání lidu. To bylo první sčítání a konalo se, když byl v Sýrii místodržitelem Kvirinius. Lukáš tu uvádí celou scénu do kontextu celosvětových dějin, neboť hovoří o „říši“, v originále o „známém světě“. Časově sice jeho údaj neodpovídá, protože synchronizace vlády císaře Augusta a působení místodržitele Kvirinia není možná; nacházíme zde proluku asi deseti let. Nesoulad údajů hraje roli v odborné diskusi na téma data Ježíšova narození, další výklad textu však nijak neovlivňuje.

Šli tedy všichni, aby se dali zapsat, každý do svého města. Také Josef se odebral z galilejského města Nazareta vzhůru do Judska do města Davidova, které se jmenuje Betlém, protože byl z rodu a kmene Davidova, aby se dal zapsat spolu s Marií, sobě zasnoubenou ženou, která byla v požehnaném stavu. Davidovský rod je interpretačním klíčem k celému vyznění epizody Ježíšova narození, aby ho bylo možno zařadit do mesiášské linie tohoto rodu. Lukáš neoznačuje Marii jako Josefovou manželku, ačkoliv jejich zasnoubení tento titul opravňovalo, a z originálního textu nelze vyvodit Mariinu přímou vazbu na davidovský rod.

Když tam byli, naplnil se jí čas, kdy měla porodit. A porodila svého prvorozeného syna, zavinula ho do plének a položila do jeslí, protože v zájezdním útulku nebylo pro ně místo. Termín „prvorozený“ znamená pouze to, že se jedná o první dítě své matky. Toto označení předjímá uvedení Ježíše jako Mariina prvního dítěte. Jeslemi Lukáš míní možná místo ke krmení pod širým nebem nebo žlab pro dobytek. „Útulkem pro pocestné“ bylo možno rozumět jakýkoliv prsto v domě, ale také mohl označovat místo, kam se pocestní a jejich zvířata uchýlovali ve volné krajině. V obou případech je zřejmá provizorní situace rodičů. Tradice zvířat u jeslí se odvozuje z Iz 1,3 a zachycují ji apokryfní příběhy o Ježíšově dětství.

V té krajině nocovali pod širým nebem pastýři a střídali se na hlídce u svého stáda. Najednou u nich stál anděl Páně a sláva Páně se kolem nich rozzářila a padla na ně veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se! Zvěstuji vám velikou radost, radost pro všechny lid: V městě Davidově se vám dnes narodil Spasitel - to je Kristus Pán. To bude pro vás znamením: Naleznete děťátko zavinuté do plének a položené v jeslích.“ Pánova sláva, kterou situaci zděšení pastýři vidí, odráží některé starozákonní použití příslušného hebrejského slova, např. Ex 16,10 nebo Ž 102,16. Zde se jím naplňuje „Vycházející z výsosti“ přislíbený v Zachariášově kantiku. Výrok „zvěstuji vám velikou radost“ odráží nosný výraz celého Lukášova evangelia, kde je pojem „hlásat radostnou zvěst klíčový“. „Všechn lid“ pak znamená Izrael, nikoliv „všechny národy“, neboť Lukáš používá originální pojem „laos“ ve smyslu pro něj obvyklém. K označení Spasitel doplňuje Lukáš pojmy Kristus a Pán. V českém překladu je dán důraz na pojem Mesiáš, čímž je lépe zachycen vlastní smysl příběhu o narození. Oba pojmy však autor chápe v jejich plném významu. Znamením zde nejsou okolnosti narození dítěte jako takové, ale fakt, že se andělův popis okolností ukáže jako přesný. Naplnění tohoto krátkého proroctví pomůže stvrdit platnost proroctví o Ježíšově budoucím významu pro lid.

A náhle bylo s andělem celé množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v kterých má (Bůh) zalíbení.“ Ozvěna tohoto chvalozpěvu se u Lukáše vrátí s významnou obměnou u epizody Ježíšova vjezdu do Jeruzaléma, kdy je prohlášen za krále. „Pokoj“ prorokoval již Zachariáš; Mesiáš má vést lid „po cestě pokoje“. Výraz „eudokia“, tedy dobrá vůle či zalíbení, se zjevně netýká lidské vlastnosti, která by přinesla pokoj, ale Boží lásky k lidem (viz Lk 3,22; 10,21). Může však ve své jisté dvouznačnosti zahrnovat jak Boží zalíbení v lidech, tak i dobrou vůli, kterou Boží milost v člověku vzbuzuje.

SHRNUTÍ

Vyprávění o Ježíšově narození záměrně obsahuje časové a prostorové údaje: Lukáš chce zdůraznit, že Ježíš není pouhou ideou či mýtem, ale osobou, která vstupuje do našeho času a prostoru. Úryvek je velmi střízlivý a obsahuje dva základní momenty: Ježíšovo narození v chudobě a zvěstování pastýřům, kteří byli na okraji tehdejší společnosti. Bůh se vtěluje mezi posledními, Bůh se zjevuje posledním, Bůh dává spásu posledním. Ježíšovým narozením se otevírá nebe, Bůh sestupuje mezi lidi (Iz 63,19) a přináší pokoj, který je souhrnem mesiánských darů a naplněním starozákonních příslibů.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Pokud jsi ještě dítě, máš to skvělé! Bůh se rád stal dítětem, a pak se také moc rád obracel na lidi, kteří byli v očích světa malí a nenápadní. Bůh je ti zkrátka hodně blízko a dává ti o sobě vědět mnoha způsoby. Přijdeš alespoň na tři z nich?

Starší:

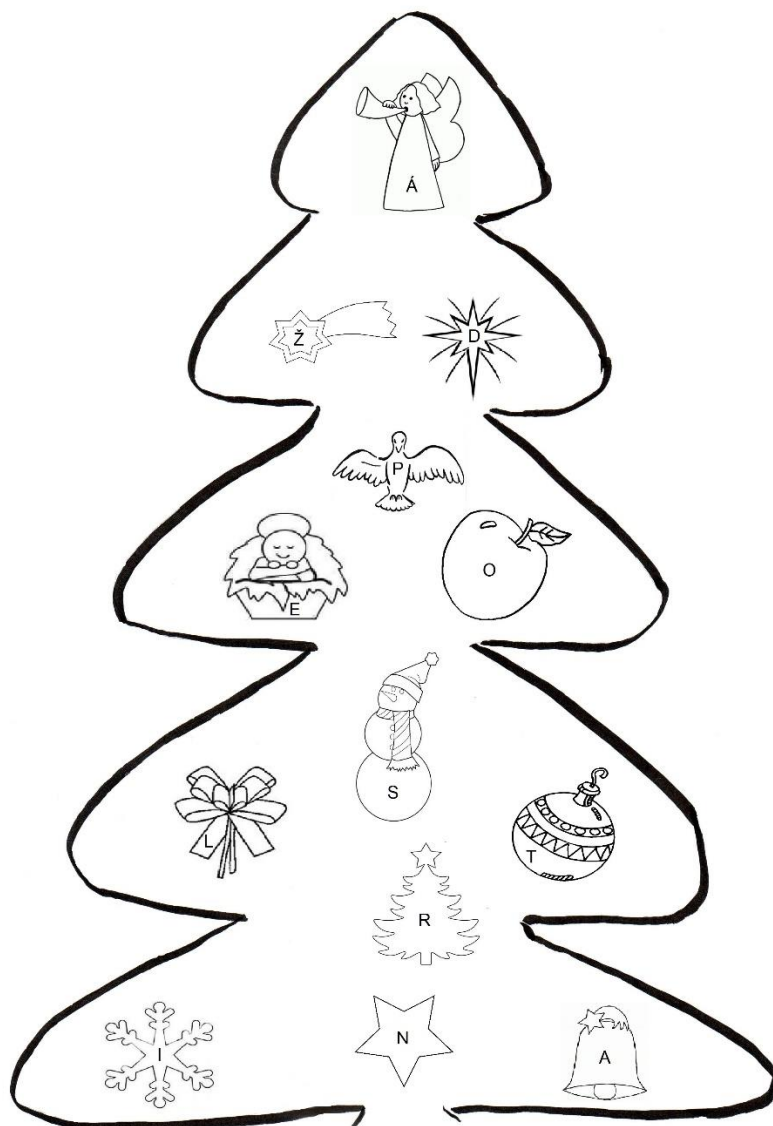
Císař Augustus byl v tehdejším světě největším vládcem. Zdálo by se, že právě s ním možná bude chtít mluvit největší vládce vesmíru – Bůh. Namísto toho Bůh promlouvá k neznámé dívce Marii a pak k pastýřům. Tady je vidět, že Bohu nezáleží na tom, jaké má kdo postavení, ale na tom, jaké má kdo srdce. To neznamena, že musíš být hned dokonalý. Bůh miluje nejvíc upřímnost. Dokážeš být k sobě upřímný? Uznat své dobré vlastnosti – ale i své stinné stránky?

Zkusme si

Mladší / Starší:

Už dva tisíce let si připomínáme o Vánocích velkou událost: Bůh poslal svého Syna, aby se stal člověkem.

- Na začátku dnešního úryvku čteme o sčítání lidu, které nařídil císař Augustus. Taková sčítání se konají i dnes. Zkuste být chvíli tím, kdo počítá...
  - Kolik lidí žije ve vašem domě / bytě?
  - Kolik lidí se setkává (přibližně) ve vašem kostele? Můžete to zkusit při nejbližší příležitosti spočítat!
  - Kolik lidí žije ve vašem městě nebo vesnici? (tady vám bude asi muset pomoci internet...)
  - Dokážete zjistit ještě nějaký zajímavý údaj o počtu lidí ve vašem okolí?
- Představme si, že v tehdejší Betlémě mohlo žít například 150 lidí. Dnešní Betlém má přibližně 30 000 obyvatel. Kolikrát je to dnes větší město?
- V dnešním úryvku je zmíněna jedna z největších postav Starého zákona, král David.
  - Proč se Betlému říká v evangeliu „město Davidovo“? Můžete najít toto zdůvodnění v Bibli?
  - Jak souvisí s králem Davidem město Jeruzalém?
  - Co zajímavého můžete o králi Davidovi ještě zjistit?
  - Zkuste nakreslit nějaký příběh z jeho života, který se vám líbí!
- Zavinout dítě do plenek, aby dobře držely, není tak jednoduché. Vyzkoušejte si to třeba na nějaké plyšové hračce nebo panence. Kolik budete potřebovat kusů látky, aby „děťátku“ nebyla zima a bylo celé zabalené?
- A jako závěrečný úkol můžete vyluštit šifru na následující straně. Pastýři šli do Betléma, aby se tam poklonili Ježíši. My bychom na to také neměli zapomínat; a proč to udělat? To se dozvíte v tajence!

POJĎME SE POKLONIT JEŽÍŠI, _____

Slavnost Narození Páně cyklu B
Lk 2,1-14

Slavnost Narození Páně cyklu B
Lk 2,1-14

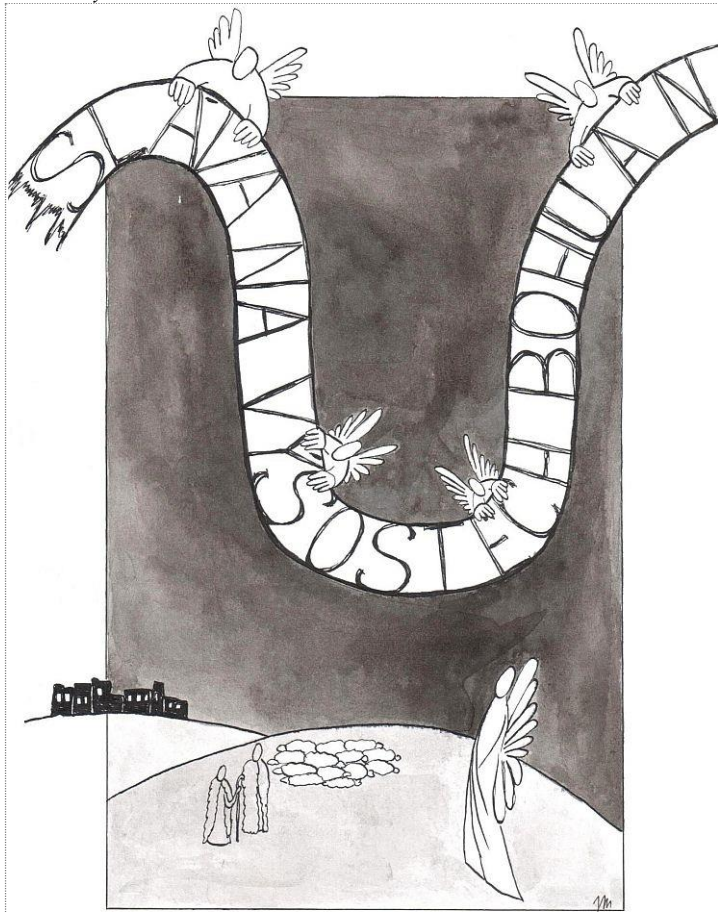

Slavnost Narození Páně cyklu B
Lk 2,1-14

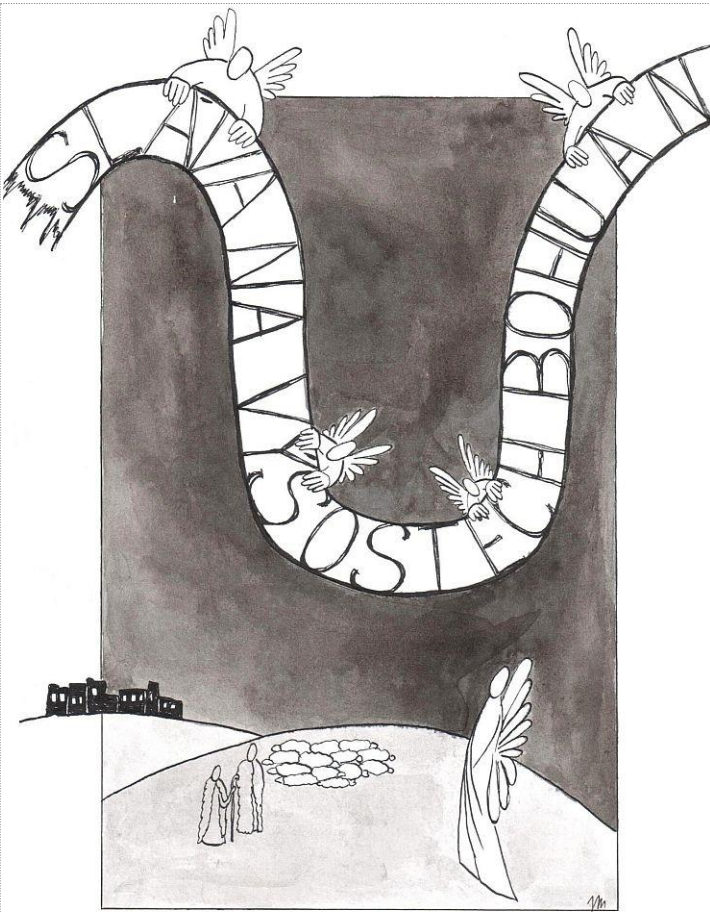

Slavnost Narození Páně cyklu B
Lk 2,1-14

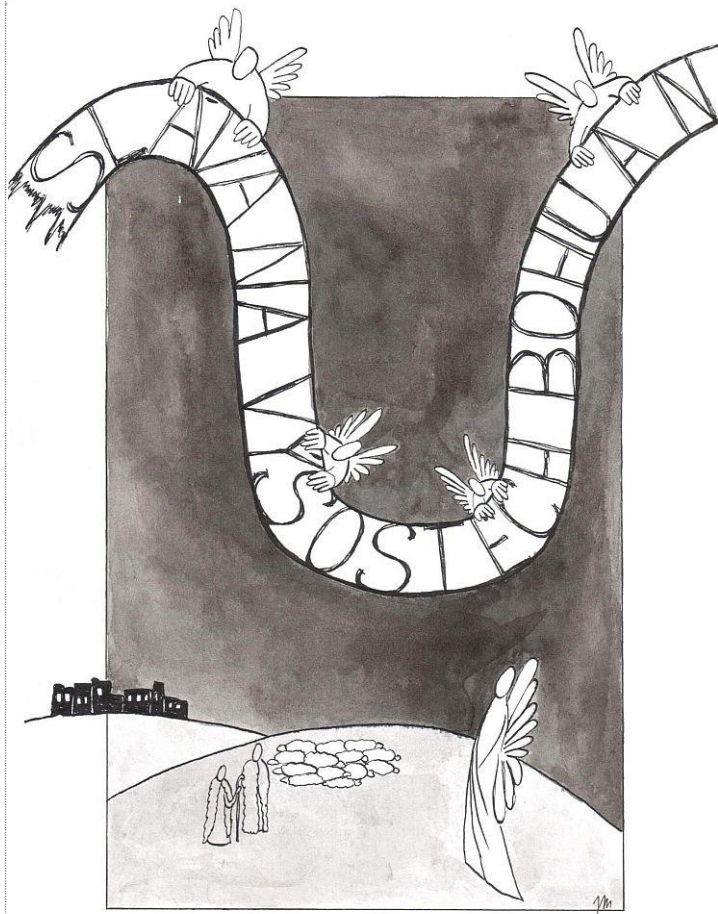

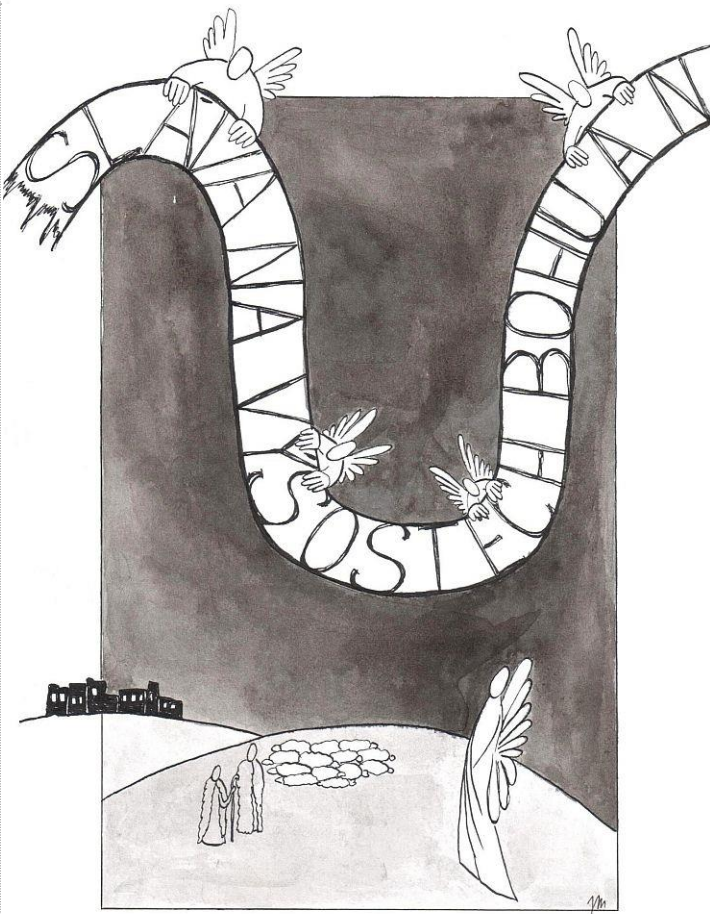
Slavnost Narození Páně cyklu B
Lk 2,1-14

Slavnost Narození Páně cyklu B
Lk 2,1-14

Slavnost Narození Páně cyklu B
Lk 2,1-14

Slavnost Narození Páně cyklu B
Lk 2,1-14